

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

<p>Előfizetési ár: Egész évre 4 frt — 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona, negyedévre 1 frt — 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.</p>	<p>Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.</p>	<p>Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők. Nyilvter sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint</p>
---	--	--

A köszegi takarékpénztár.

Most, mikor egyes pénzintézetek ügyei igazlomban tartják nemcsak a közvetlenül érdekelt vidékeket, hanem az egész ország közvéleményét, bizonyos büszkeséggel tekinthetünk a köszegi takarékpénztár rendezett viszonyaira és erős üzleti fejlődésére. Az intézet állapotát legjobban illusztrálja az e hó 19-én tartott rendes évi közgyűlése, melynek lefolyásáról a következőket közölhetjük:

A névsor szerint 291 részvényes közül e közgyűlésre 66 részvényes tette le részvényét s ezek közül részint személyesen, részint törv. gyámjuk vagy meghatalmazottjuk által képviselve a következők jelentek meg: *Barkó Sándor, Barkó Sándorné, Biberauer Vilmos, Czeke Gusztáv, Eitner Gusztáv, Engl István, Freh Alfonz, Freh Mária, Freyler Emma, Freyler Géza, Freyler Lajos, Gampart Lajos, Glatzhofer Sámuel, Gürtl Ódon, Gürtl Terézia, Hechinger Imre, Hrabovszky Sándor, Jagits Antal, Jagits Imre, Jagits Irma, Kovács Francziska, Kovács István dr., Kovács Károly, Lauringer Ferencz, Lauringer János, Markovits Béla kisk., Markovits Irén kisk., Markovits József, Markovits Józsefné, Markovits József ifj. kisk., Markovits Olga, Németh Imre, Plechschmidt Gizella, Popper Ignác, Pötzelberger Károly, Pötzelberger Lujza, Schifer György, Szép Mihály, Tuczentaller Lajos, Unger Károly, ifj. Unger Károly, Waisbecker Antal dr., Waisbecker Antalné, Waisbecker Ede és Waisbecker Edéné, összesen 45 részvényes. Az elnök, Pötzelberger Károly üdvözlö a megjelent részvényeseket, s tekintettel arra, hogy a közgyűlés napirendje és tárgyszorozata a szavazatok gyakorlásához való figyelemztetéssel szabályszerűen közzététetett, s a részvényesek határozatképes számban jelentek meg, a közgyűlést megnyitja s a jegyzőkönyv vezetésére Markovits József ügyész és titkár urat, annak hitelesítésére Czeke Gusztáv és Hrabovszky Sándor s a szavazatszedő bizottság tagjaiul ugyanazokat és Freyler Lajos és Markovits József részvényeseket kéri fel.*

A napirend első tárgya az 1898. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése, a tiszta nyereség felosztása és a felmentvény megadása feletti határozathozatal. A köszegi takarékpénztárnak 1898. évről szóló 54. évi üzletkimutatása és mérlege kinyomatva lévén s közkézen forogván, de a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg az intézet hivatalos helyiségében is betekinthező lévén, azt a közgyűlés felolvasottnak tekinti.

Ezután Freyler Lajos pénztárnok előadja a részletes jelentést, melynek főbb adatai a következők:

I. A betétek állása 1897. december 31-én	frt 4.820,116.—
Az 1898. év folyamában betett 4091 fél	861,698.56
Az év folyamában tőkésített kamatok	192,268.55
Összesen	frt 5,874,083.11

Az év folyamában kivett 4073 frt	frt 849,367.96
a betétek állása 1898. december 31-én	5,024,715.15
tehát a betét emelkedett frt 204,599.15-ral	
A betét és forgalom 1898. év folyamában 8164 féllal	1,711,066.52
1897. év. folyamában 7730 féllal	1,494,949.57
az év forgalom emelkedett tehát frt 216,117.15-ral	
II. A magánkölcsonök összege 1897. december 31-én	4,146,955.55
az 1898. év folyamában kölcsönvett 257 fél	531,061.58
Összesen	frt 4,678,017.13
az 1898. év folyamában visszafizetett	245,141.47
a magánkölcsonök összege 1898. december 31-én	4,432,875.66
a kölcsönök emelkedése tehát frt 285,920.11	
III. A váltó tárcza állása 1897. december 31-én	186,574.26
az 1898. év folyamában leszámított 2280 váltóösszege	530,978.26
Összesen	717,552.22
ebből befolyt	543,497.92
a váltótárcza állása 1898. december 31-én	174,054.60
IV. Az előlegek állása 1897. december 31-én	117,894.35
az 1898. év folyamában kifizetett új előlegek	6,525.—
Összesen	124,419.25
ebből befolyt	15,157.—
az előlegek állása 1898. decz. 31-én	109,262.35
V. A leszámított értékpapírok összege 1897. decz. 31-én	105,261.09
ebből befolyt az 1898. év folyamában	25,187.93
a leszámított értékpapírok állása 1898. decz. 31-én	80,073.16
VI. Különléle pénzintézetnél elhelyezett pénzek összege 1898. december 31-én	241,993.17
A takarékpénztár saját tulajdonát képező értékpapírok:	
frt 160,800.— névértékü 4% m. földteherment. kötvény 96 frtjával	frt 154,368.—
frt 48,650.— névértékü 4 1/2% m. italmérési váltásági kötvény 100 frtjával	48,650.—
K. 100,000.— névértékü 4 1/2% belvárosi tptári záloglevél 100 frtjával	50,000.—
229 db. 100 frt névért. Köszeg-azombathelyi h. é. vasuti elsőbbségi részvény 95 frtjával	21,755.—
Összesen	274,773.—
A tartalékalap értékpapirjai:	
K. 55,000.— névért. 4 1/2% belvárosi tptári záloglevél 100 frtjával	27,500.—
K. 75,000.— névért. 4 1/2% orsz. közp. tptári záloglevél 100 frtjával	37,500.—
Összesen	65,000.—
Az ártolyam árkülömbözetési alap	33,433.96

A nyugdíjalap értékpapirjai beszerzési árban frt 49,257.60

VIII. a mérlegben kimutatott vagyron 1897. decz. 31-én frt 5,537,358.11

a mérlegben kimutatott vagyron 1898. évi december 31-én frt 5,561,104.75

az emelkedés tehát 23,746.64

IX. Jótékony és közhasznu czélokra az 1898. év folyamában kiadott frt 2,213.47

az 1897. évi nyereség áthozat 4,229.93

az 1898. évi tiszta nyereség 69,436.48

a közgyűlés rendelkezésére áll tehát 73,666.41

Ezek után Markovits József ügyvéd és titkár felolvasta az 1898 február 10-én tartott igazgatósági ülés határozatát, melyet javaslatként a közgyűlés előterjesztetni s annak elfogadására ajánlatni rendelt, valamint a felügyelő-bizottság jelentését, mely szerint a felügyelő-bizottság a takarékpénztár ügykezelését az egész éven át folytonos éber figyelemmel kísérte, időszertint az üzleti könyveket, a pénztárt s az összes értékpapírokat átvizsgálta s mindig teljesen rendben találta; továbbá a mérleget s az igazgatóságnak a tiszta nyereség felosztására vonatkozó javaslatát is megvizsgálta s ehhez egész terjedelmében hozzájárul, minek folytán a közgyűlés az előterjesztett javaslatot, melynek értelmében a rendelkezésére álló 73,666 frt 41 kr. összegből az igazgatósági elnökség, felügyelő-bizottság és a tisztviselők jutalékára frt 5,016.—

500 db részvény után osztalékra 100 frtjával 60,000.—

a nyugdíj alapra 694.—

jelenléti jegyekre 1,242.—

jótékony és közhasznu czélokra 2,000.—

Összesen 68,952.—

fordítandó, a megmaradt 4,714.41

pedig az 1898. évi számlára átvendő, — egyhangulag elfogadta, s az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak valamint a tisztviselőknek a felmentvényt megadta s egyuttal kimondta, hogy az 1898. évi osztalék 1899. február 20-tól fogva kifizethető.

A jótékony és közhasznu czélokra rendelt összegből maga a közgyűlés: a gymn. segélegyletnek 40 frt, a szegény tanulókat nevelő egyesületnek 30 frt, az evang. iskola könyvtára javára 20 frt, a kath. elemi iskolának jutalomdíjakra 25 frt, az izraelita iskolának jutalomdíjakra 10 frt, a polgári iskolának jutalomdíjakra 20 frt, ugyanannak tankönyvekre 20 frt, az iparrajztanodának jutalomdíjakra 10 frt, a keresk. és iparos tanonciskolának jutalomdíjakra 20 frt, a kiadandó egyesületnek 100 frt, a betegháznak 50 frt, a szegényintézetnek 100 frt, a kath. polgári ispotálnak 50 frt, a kath. nőegyletnek 20 frt, az evang. nőegyletnek 20 frt, a tűzoltó egyesületnek 50 frt, a Györi-féle templom fenntartási alapnak 40 frt, az evang. templomépítési alapnak 40 frt és az ipartestületi segélyalpnak 20 frt adományt juttatott.

Végül az alapszabályok értelmében kilépett Eitner Gusztáv, Frech Alfonz, Gerencsér Uzor, Glatzhofer Sámuel, Popper Ignác és Turcsányi

Lajos igazgatósági tagokat ismét, *Chernel István* és *Hechinger Imre* részvényeseket pedig a igazgatóság tagjaivá ujonnan megválasztotta, mely eredmény kihirdetése után az elnök a közgyűlést befejezettnek nyilvánította.

Szőlőmivések kioktatása.

A szőlőnek annyi sok ellensége van, hogy a gazdák alig győzik a védelemmel. A legveszedelmesebb baj, a filloxera mellett mindig újabb veszedelmek keletkeznek és okoznak gondot, munkát népünknek. Az utóbbi időben valami *moly* és *illonca-féle* presztit hasánk szőlőiben s hogy e pusztításnak gátot vessenek, a földmivelési miniszteriumtól megfelelő utasításokkal látják el gazdáinkat. Ezeket az utasításokat közölték mult vasárnap a városházán a helybeli bortermelőkkel is. Alább közöljük azokat egész terjedelmükben.

Ugy a régi, mint a most már rendezet termést adó újabb telepítendő szőlőkben, legyenek azok hegyiek vagy homokiak, utóbbi három év óta aggasztó módon szaporodik a szőlőmoly (*Cochylis ambiguella*) és egyes helyeken hozzá amfakozik már — bár ez idő zzerint még szórványosan — a szőlőilonca (*Tortrix pilleriana*). Éme két rovar kártételeinek megállítására szolgáló védekezés-módok ismertetése előtt lássuk előbb röviden e két állat életmódját.

I. A szőlőmoly évente kétszer szokott mutatkozni. Az első nemzedék hernyói május elejétől körülbelül június utolsó harmadáig található, a mikor kezdetben a fűrt apró bimbóit, később a nyíló virágzatot, majd az apró kötődött bogyókat pusztítják. E hernyó eleinte igen parányi és zöldes színű, később szennyes-rózsás vagy ibolyás-zsúrkés, legtöbbször azonban szennyes-zöldes, de feje és az utána következő első testiz fekete-barna; teljesen felnőtt korában 8—10 milliméter hosszú. E hernyó a fűrtön sohasem lehet szabadon látni, mert a míg egész kicsi (1 milliméter hosszú), addig befurakodik a bimbókba, miközben azokat finom pókszálakkal összekötögeti, később pedig rézint az elragott virágokból, rézint azok elvált hulladékaiból ugyancsak a szájából eregető pókszálakkal a fűrt gerzdet között hosszukás fészket készít, a melynek belsejét kibeleli. E fészkekben tartózkodik és innen indul ki, hogy kártételeit folytassa. Egy hernyó készíthet azonban egymásután több fészket is; innen van, hogy az ember abból egy fűrtön 5—6-ot is talál, de hernyót csak egyben.

Június végén teljesen kifejldött és vagy az eddigi fészkekben, vagy inkább a karón és szőlőtöke alkalmas repedésében, de nem ritkán a szőlő kötözésére használt anyagban (szalma, guzbacsovart fűzveszők, sas vagy raffia között) készített külön burokkban bebábozódik. Bábja csak mintegy 6 milliméter hosszú és világosbarna.

Két hét múlva, és pedig június végén szórványosan, július elején tömegesen kikel e bából a szőlőmoly, mely valamivel nagyobb és természetesebb a közönséges ruhamolynál, mert 7—8 milliméter hosszú és kiterjesztett szárnyal 13—15 milliméter széles. E molyra könnyen rá lehet ismeri arról, hogy hátán, ha szárnyait háztető formájára összehajtogatja, a felső szárnyain egy kis nyereg alakú és kávébarna színű harántáv buzódik: a felső szárnyak hegyén a nyereg alakú rajzhoz hasonló színű pont van.

A moly a nappal legnagyobb részét a levelek alól felére húzódva tölti, csak este röpködik, miközben pázik és vagy a már félig kifejldött bogyókra vagy azok nyeleire egyet-egyet, összesen mintegy 30—40 petét tojik. E pete fehéres és szabad szemmel nem igen vehető észre.

Az ebből a petéből kikelő kis hernyócska, tehát a szőlőmoly második nemzedéke, mely színre és termetre majdnem teljesen azonos a júniusi hernyóval, július és augusztusban a bogyókba furakodik. Azokat részben

egészen kirágja, részben csak kikezdi, de szálaival mindig összefonogatja. Az így megtámadott és összecsomózott bogyók, melyek legtöbbször a fűrt hegyén vannak, rothadnak, nemcsak mert már úgy is meg vannak sűrűlve, hanem azért is, mert rajok telepednek a különböző gombák is.

Még mielőtt a szüret ideje beköszönt, a hernyó elhagyja a fűrtöt és vagy a tökére vagy a karóra vándorol, hol bebábozódási helyet készít magának, a melyben október végéig eleinte mint hernyó vesztegel a csak azután bábozódik be. Ilyen báb alakjában ki is telel.

Május elején, de ha mege a tavasz, akkor már április végén megjelenik a moly a jövő évben újra, mely peteit a bontakozó hajtásokba, illetőleg azokban a bimbókra tojja; e petékből kél ki az a nemzedék, mely tavaszal és nyár elején a virágfűrtöket szokta rongálni.

A szőlőmoly előfordul szórványosan Magyarországon s mint azt éppen a mult esztendő (1898) mutatja, igen nagy károkat okoz.

II. A szőlőilonca (*Tortrix pilleriana*) a szőlőmolytól nemcsak nagyságra, de életmódjára nevezé is különbözik, mert évenként csak egy nemzedéke van. Kártétele május eleje, közepe táján, tehát a szőlőmolyal egyidejűleg kezdődik és június közepéig, esetleg végeig folytatódik. Eleinte csak a bajtások hegyein rácsál, a melyeknél előbb többé-kévesebb összeton, de ha a hernyó nagyobb (május végén, június elején), akkor már az alsóbb levelekre száll le s itt is mindig fészket készít magának olyantórtan, hogy vagy egyszerűen behajlítja és leköti a levél egyik-másik karélyát, vagy hogy egy levél ráncos bemélyedésében maga fölül szálaiból egy fedőt sző s abban el, vagy végül, hogy összefon néha több levelet vagy fűrtöt is, ebben tanyázik s onnan rája az elérhető zöld részeket. Ha a fészkekhez közel mar nincsen mit rágnia, akkor odebb áll s más helyen ismét újabb fészket készít annyiszor, a mennyiszor szükséges: sokszor 8—10-szer is, míg teljesen kifejldik.

A hernyó eleinte piros, sárgás-zöld, majdnem olyan, mint a levél színe, de egy-két sárgás-zöld hernyó akad akkor is közte, feje és feje után következő első testszelvényének felső része tenyes fekete-barna vagy fekete; hátán, az első testszelvény után következő testszelvényen, két hosszú sorban kis fehér, vagy zöldes pontcskákból piszkos zöld, vagy vörhenyes szőrök erednek; testének alól színe világoszöld. Hosszúsága 30—40 milliméter. Igen élénk és fürge hernyó; legkisebb érintésre kiveti magát a fészkből, úgy hogy azután a zöld lomb között neheze rátalálni. Július elején vagy néha valamivel későbbben a karókon és tökéken, de sokszor a leveleken elhelyezett 12—14 milliméter hosszú, barna színű bábokból kikel a lepke. Ez is éjjeli állat s a nappal a levelek alól felén meghuzódva tölti. Ez a lepke 10—15 milliméter hosszú, kiterjesztett szárnyakkal 20—25 milliméter széles és agyagszín sárga, de ez a szín sok színárnyalatu. Jellemző ezen állatra nevezé, hogy felső szárnyán a tönél egy folt és azután három harántáv van mely a szárny alapszínénél mindig sötétebb színű. Ez a rajz is azonban olyan változó, mint általában a pillének alapszínézete is.

Az este rajzó és ugyanakkor pázó pille peteit 10—20, legtöbbször 50—60, de olykor 150—200 darabban álló csomóban a szőlőlevél felső lapjára tojja. E petecsomó eleinte halvány-zöld, de kikeleskor fekete-szürke. A petékből kikelt hernyók kikelés után rögtön, a nélkül, hogy rágnának, elszélednek és alkalmas helyen, kivált a karókon és a töké elvándorozó kerge alatt telőre húzódnak, honnan azután jövő évben ismét a fakadó szőlőhajtásokra vándorolnak föl, hogy kártételeiket itt újból megkezdjék.

Ez a rovar — a szőlőilonca — mint éppen honi eseteink mutatják, vidékenként és kisebb-nagyobb időszakokban igen nagy károkat okoz, sőt ha csakugyan tömegesen mutatkozik — mint az éppen Magyarországon deli részén a 80-as évek elején megtörtént — tönkre teheti az egész termést is, miért is okvetetlenül szükséges, hogy kártételeinek gátat vessünk.

III. Minthogy a szőlőmoly és a szőlőilonca az ország legtöbbször részén ez idő szerint még csak szórványosan fordulnak elő, legfőbb suly e két rovar hernyó-

jának irtására fordítandó, egyrészt azért, mert az ilyen korban könnyen föltalálható s ugyancsak könnyen irtható is, s másrészt azért, mert ez az eljárás aránylag véve a legolcsóbb munkával, de egyúttal a legjobb sikerrel jár.

Addig, míg a moly hernyója (május elejétől június közepe tájáig) a fűrtön előkodik s ott a megragott szőlővirágzat részeitől készített gubóiban el, nem kell egyebet tenni, mint köztözes alkalmával a töké virágzatfűrtjeit egymásután végig megnézni s a kis hernyó fészket leszedni. Minthogy pedig egyik-másik hernyófészkek üres, azért nem kell a hernyót magát keresni, a mi hiábavaló időtöltéssel jár, hanem le kell szedni valamennyi gyanús fészket. Hogy a szedő munkások (legjobbakk arra munkások) szedés közben a fűrtöket ne igen rongálják, cselszerű, ha azok hernyócsipetőkkel vannak felszerelve. Ez a hernyó-csipető pedig házilag készíthető, a mennyiben ahhoz csak 35—40 cm. hosszú és 3 milliméter vastag átmérőjű nyers (nem izzított) drót-darab szükséges, a melyet közepe táján egyszer vagy kétszer karika alakjára kell hajlítani, de úgy, hogy a drót két vége, mint a nagy U betű két szára egymással párhuzamosan álljon. Az így készített csipető két szírat azután kalapácssal laposra kell kalapálni s a szétkalapált hegyét reszelővel egyenesre igazítani. Hogy pedig a csipető őszesező két lapos hegyével a hernyófészket jobban és biztosabban megfogni lehessen, jó, hogy ha ez a két hegye belülről erdes, mely erdőséget neki szinten a reszelő élével lehet adni,

E csipetővel azután az egyes hernyófészkek a fűrtnek nagy szerelme nélkül szedhető ki, és vagy megsemmisíthető kezzel, vagy — a ki munkáit ellenőrizni akarja — szedheteti azt fészkestől egy kis — vagy egy harmadnyira vízzel telt — edénybe (legjobban: óvra kötött befőttes üvegbe.) A munka eleinte, míg a munkások bejelönnék a kellő gyakorlatba, lassú, de azután szaporan halad. Hol nagy a fertőzés, ott tanácsos, hogy 8—10 munkás után egy megbízható felvigyázó munkás menjen, a ki a munkát ellenőrzi s a hanyag munkást az elhagyott hernyók fészkesére utasítja.

IV. Ugyanúgy történjek a szőlőilonca (*Tortrix pilleriana*) nagyobb hernyójuak szedése azzal, hogy miután ez a zöld hernyó igen fürge és a levél érintése után fészkből legtöbbször hirtelen kiugrik, a munkás legyen figyelmes a hernyó ezen ugró tulajdonságára is. Miután ez a hernyó az egy kisebb összesodrott levelekben él, legjobb az ilyen levélrészt egyszerűen letépni és a hernyót összenyomni. E hernyó keresésénél figyelmeztetődül szolgáljon az, hogy a mely szőlőtöke levelzete igen meg van ragva (olyan, mintha jeg érte volna), ott bizonyára meg van a szőlőilonca hernyója is.

V. A szőlőmoly második nemzedéke a fűrtöt bántja és pedig körülbelül július elejétől augusztus közepe tájáig, esetleg még szeptember elejéig: egyes példányok akadnak ilyenkor is. Itt is csak a kézzel való szedetes tanácsos és pedig úgy, hogy a hernyó-csipetőt itt egy kis, de hosszú áru álló helyettesíti; ezzel le kell vágni a fertőzött (rothadó) fűrtrezt, hogy így azval eltávolítsuk a hernyót s megakadályozzuk a fűrt további rothadását. A levagott fűrtrezeit pedig egy mélyebb edénybe kell összegyűjteni s azután vagy forró vízben megsemmisíteni vagy trágyalébe fojtani.

VI. Minthogy pedig egyik-másik helyen a hernyók egy része megie kikérülheti a szedő munkások kezét, s azok telelre vegott már augusztus vége felé, vagy az időjárásához képest későbbben is a töké alsó kerges részére, vagy a karókra húzódnak, szükséges, hogy a hernyó itt is irtassék. Ez történhetik őszszel és folytatásképen tavasszal; őszszel a betakarásig, tavasszal a bontás és esetleg metszés végeig. Az irtás itt következőkép történjek. A munkás a töké alsó részéről a kergét előbb kézzel lehántja és őszszedi; a tökét azután kisebb drótkéfével ledörzsöli, hogy itt az ott meghuzódott hernyókat (s október közepe után) esetleg már bábokat megsemmisítse. Minthogy azonban a hernyó a régiebb csapokba is behuzódhatik és ezek a csapok nem egykönnyen távolíthatók el: ezeket a csapokat úgy kell megtisztítani, hogy azok belébe egy hegyes dróttal (árral) a munkás egyszerű-kétszer beleaszur s a rovar is megsemmisíti.

TÁRCZA.

Köszeg város díszpolgárai.

A szabad királyi városok polgársága hajdan ép oly kiváltságos helyet foglalt el, mint a nemesi osztály; helyzete pedig a polgárságnak még előnyösebb volt. Mert míg a nemesi osztály a talvakban elszórtan, egymástól elkülönítve húzódt meg, addig a polgárság a városokban a kultúra, ipar és kereskedelem középpontjain tömörült, gazdagodott, lerakva a mai társadalmunk mintegy alapjait.

A polgárságnak e kiváltságos helyzete, néhány évszázadon át élvezett előjogok gyakorlása, azok lelki állapotában nem maradt minden nyom nélkül.

A polgár jobbnak, különbnek, nagyobbnek tartotta magát annál, ki csak egyszerű lénye volt Istenének. A kiváltságok élvezetében nagyra fejlődött elbizakodottsága, egyéniségének tulbecsülése, sőt gögje is. Kicsinylően lenézett azokra, kik nélkülöztek — a polgári levelet, melynek elnyerését bizonyos feltételekhez kötötték. Nem is fogadtak minden jövevényt körükbe, csakis oly egyéneknek könnyítették meg a felvételt, kikert két polgár kezessegét vállalt.

Ily kiváltságosok közé való tartozás, sok ember ambícióját, hiúságát felkelté. Mert a polgári jog elnyerésével nemcsak a kiváltságok élvezete járt, hanem a tisztelet, a tekintély, melyben úgy a polgár, mint a nemesi osztály akkori időben részesült. Főleg a tekintély fenntartására kiváló érteket tanusítottak.

Rákossy Jenő a Berzsenyi szobornak Szombathelyen történt leleplezése után a Budapesti Hírlap egyik tárczájában a községi polgárokról a többi között írta, hogy hajdan a községeket kinálták meg a vármegye székhelyével, amit azonban a községiek azon szavakkal, „nagyobb urakat nem tűrünk közöttünk” — visszautasítottak. Nem történt ugyan meg, de karakterizálni kívánták az akkori polgárságnak embertársairól táplált felfogását. S ha tényleg elődeink refuszáltak volna a vármegye székhelyét, pszichológus indokolható, mert bizony az akkori polgárság, mely kiváltságos helyzetben ugys jöletben furdott, a maga elzárkózottságában mire som féltékenykedett jobban, — mint tekintélyére, tiszteletére. Városunkban ők akarták a domináló kaszt képezni.

Egy város polgárságának kötelékebe tartozni, ennek becsé a legújabb időkig fennmaradt, pláne nagy megtisztetésnek vetetett, ha valaki díszpolgárnak megválasztott.

A díszpolgárság napjainkban nyíjon is aktualizás lett. A városok vetélkedve választják főleg a kormány élén álló férfiakat díszpolgároknak, bár inkább politikából, — mint meggyőződésből.

Vannak-e Köszeg szab. kir. városának is díszpolgárai a kik azok?

Átnéztem úgy a régi, mint az újabb városi jegyzőkönyveket s a következőket találtam díszpolgárokl megválasztva:

Köszeg szab. kir. városának első díszpolgára lett 1845. évi szeptember hó 19-én galauthai Herczeg Esterházy Pál, ki aznap e város falai közé érkeve, kegyteljesen fogadta a községi polgárság küldöttségét, mely előtt

kijelentette, hogy nagy megtisztetésnek veszi a polgárság üdvözlését. Erre berezeg Esterházy Pál e város díszpolgára lett.

1846. évi szeptember hó 4-én díszpolgárrá kineveztetett — így találom fejjegyesve — Méltóságos gróf Zichy Ferraris Bódog, — s ugyan ez év szeptember hó 25-én Liszt Ferencz első zongoraművész s Schmidt Ágoston, Gróf Zichy Ferraris Bódog s Schmidt Ágoston emléke elmosódván, közlöm a városi jegyzőkönyv kivonatát, hogy megtudja az olvasó, kik voltak e kitüntetett férfiak? S miért tüntették ki? A gróf Zichy Ferraris Bódogra vonatkozó határozat így szól:

„A us. tanács a czinzett grófnak e város itteni lakásának folyta alatt szakadatlan tanusított hajlandóságát, minden kebelbeli jótékony — s közhatalos intézetekbeni fáradoztatlan részvételét, nagy bőkezű gyamolását s általában e város polgársága jöletének előmozdításában kitüntetett kezessegét s munkásságát megismerve, melyen tisztelven haladása sága tanusítványul stb.” — A nemes gróf különben Vasvármegye főispánja, kormányzója volt.

A Liszt Ferencz s Schmidt Ágostonra vonatkozó határozat ekkep szól:

„A kebelbeli zeneegyeület azon esedez, hogy Schmidt Ágoston urat, bőcsészet s a közönséges becsi zenehírlap szerkesztőjét a kebelbeli egyület közül néhány év óta már több ízben jutalom nélküli működés tekintetéből a városi díszpolgárnak kinevezni kegyeskednék. Slamatinger András tanácsnok ur, mint a kebelbeli zeneegylet igazgatója ez alkalommal szóval az érintett egylet azon kerelmét jelenti ki, miszerint Liszt Ferencz jeles zong-

Ha pedig a kurók igen repedősek, vagy rajtuk marad az illető fa kerge is, u y megtisztítandók azok is; a jövőre nézve legezélszerűbb csak aima karót alkalmazni a régi kerges karókat fokozatosan ilyenekkel fölcserélni, mert nem ok nélkül való kifogás az, hogy a régi homoki, u. n. „gyalogszőlők”-ben, hol karó nem volt, nem volt szőlőmoly sem. Itt a hernyó teletőre mindig a tőke nyakára és régi csapok közé húzódott, de ezeket telire betakarták s akkor annyi pusztult a hernyóból, hogy alig marad belőle valami, azaz kártékonyt nem igen vált. Most azonban, hogy minden valamire való szőlőben van karó is, a molyhernyók azokban is telelnek át, ezekből fertőzik újból és egyre tömegesebben a fejlődő szőlőt. S ez oknál fogva tehát nagy figyelem fordítandó a karók tisztántartására még akkor is, ha azok simák. Vaskaró vagy drótmivelés ilyen szempontból véve minden esetre a fakarónál jobb volna.

Ennyiből áll az összes irtóeltérás, a mely az idő szerint gondosan és általánosan alkalmazva lehetővé teszi, hogy úgy a szőlőmoly, mint a szőlőiloneza kártétele meggátoltassék.

A fertőzött virágzatnak és fűrtöknek különféle anyagokkal való permetezése, a rajzó molyok ellen való tüzelés és lámpások alkalmazása eddigelő meg nem adott teljesen kielégítő eredményt s így mellőzendő.

Legjobb eredményt és általánosan jó hatása azonban csak akkor lesz meg a védekező eljárásnak, ha azt az érdekelt birtokosok mindnyájan és egyöntetűen hajják végre.

HIREK.

— **Személyi hírek.** *Lóskay* Gábor honvédelmezredes, a 18. honvéd-gyalogezred parancsnoka pénteken este városunkba érkezett, honnan az itt állomásozó zászlóalj megszemlésére után szombat délután Budapestre utazott. — *Dreher* Ferenc honvédszázados Kőszegről Bekér-G. ulara helyezték át. — *Lovag* *Crues* Ottó honvédszázados és *Gidófalvy* Árpád honvédfőhadnagyot Sopronból Brassóba helyezték át.

— **Városi közgyűlés.** A város képviselő-testülete a városi önkormányzati szabályrendelet értelmében f. é. március hó 2-án rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozata a napokban küldik szét.

— **Nyugalomba vonulás.** *Fencz* János városi rendőr-örmmester lemondását jelentette be a városnál s április végével nyugalomba akar lépni. A városi örmmester 1883-tól fogva van a városi szolgálatában s nyugdíj-jogosultsággal bír.

— **Iskolai ünnepség a gimnáziumban.** A múlt héten febr. 24-én ülte gimnáziumunk nagyrabecsült és köztiszteltetben álló igazgatója, *Horváth* Matyas, novenapját, a mely alkalomból gimnáziumunk ifjúsága lelkes és fáradhatatlan tanári vezetéssel mellett igen sikerült ünnepséget rendezett, melynek programja a következő volt:

1. *Üdvözlő dal.* — Énekli az ifj. énekkar.
2. *Üdvözlő dal.* — Mondja *Freyler* J. IV. o. t.
3. *Magyar népdalok.* — Előadja az ifj. zenekar.
4. *Ereszkedik le a felhő.* — Énekli az ifj. énekkar.
5. *A bor és a czégyér.* — Szavaljak: *Falik* F., *Marinczer* E., *Rátnik* J., *Stierling* J., *Pomper* F., *Edler* J., *Nemeth* J., *Reseterits* J. II. o. tanulók.
6. *Citara-solo.* — Játsza *Egresits* J. I. o. t.
7. *Fiamnak.* — Szavalja *Zichy* R. III. o. t.
8. *A három fiu.* — Szavalja *Ecker* J. I. o. t.
9. *Járjatok be mindeu földet.* — Énekli az ifj. zenekar.

A szép számmal egybegyűlt előkelő közönség nagy élvezettel hallgatta végig a program minden egyes pontját. A szavalók közt legjobban kitűntek *Ecker* Jenő I. o. t., *Falik* Ferenc és *Edler* János II. o. tanulók. Ki kell még emelnünk *Egresits* József I. o. tanulót, ki szép és ügyes czitarsjátékával viharos tap-okra ragadta a közönséget. Nagy tetszést aratott az ifjuság zenekara is, a melyben *Danka* Placid benoza tanár és *Kerner* Ignác torna- és zenetanár is az ifjusággal együtt közrönlködtek. Az ünnepség végén az ünnepelt igazgató ur nagyszabásu beszédet intézett az ifjusághoz.

rást s honfit, ki e f. évi szeptember hó 27. it helyben rendezett egyesület érdekét előmozdittandja, szinte díszpolgárnak kineveztessek.*

De nagy hírek örvendhetett az itteni zeneegylet, ha egy Liszt tisztelte meg!

A hatvanas években, — melyikben az nincs feljegyezve, — *Chernel* Kálmán lett városunk díszpolgára, kinek érdemei még élénk emlékezetünkben vannak.

Az 1867. évi május hó 15-én tartott közgyűlésben ismét több kiváló férfi részeseült e kitüntetésben.

Méltóságos *Kruesz* Kryosztom főpapat, méltóságos *Horváth* Boldizsár igazságügyminiszter, méltóságos *Szabó* Miklós hétszemélynök, főosztályos *Karsay* Sándor superintendens, báró *Babaray* Antal több jeles rend vitéz, dunántúli kir. ker. tábla elnöke; nagyságos koltai *Vidos* Lajos kir. tanácsos s ker. tábla ülnök, nagyságos *Zylviai* *Bobst* Lajos kir. tanácsos, ker. tábla ülnök, tek. *Fabianics* Ignác, *Torkos* Ferenc, *Tóth* Károly, *Meratis* Miklós, *Nagy* Imre ker. tábla ülnökök, — Méltóságos gróf *tolnai* *Festetics* Elek s *Festetics* Sándor, tek. koronás *Schey* Károly május hó 15-én.

1971. évben megválasztott *Falk* Miksa országgyűlési képviselő.

1872-ben május hó 8-án *Merey* Károly főispán, ennek indítványára *Szabó* Imre megyés püspök, *Lónyay* *Ményhért* miniszterelnök, hercege *Esterházy* *Pal* s *Stegmüller* Károly.

1882-ben október 7-án *Riedl* József volt városi számvevő, és végre 1893-ban *Major* János prépost-plébanos.

— **Hymen.** *Dr. Lauringer* János járási-örvös eljegyezte özvegy *Küttel* Istvánné leányát, *Meliniót*. — Szívből gratulálunk!

— **Időjárás.** A szárazságtendős kalendárium február végére erősebb hideget jövendöl. Nem szabad ezt a jóslást túl becsülnünk, de annyi már a héten bebizonyosodott, hogy a télnek minosen még vége. Csütörtökre a napokig tartó szél meglehetősen hóvihart hozott, mely pénteken megismétlődött. A lehullott hó részben pocsákká vált, erősen próbára téve az emberek lábballijét.

— **Influenza.** A muszkabetegségnek nevezett influenza, mely ország- sőt európa-szerre erősen grasszál, az utóbbi időben gyengébb mértékben Kőszegen is fellépett és egyeseket a szobába internál. Tartani lehet attól, hogy a héten rosszabbra, mert hidegebbre változott időjárás növeli a járványt.

— **Az idel sorozás.** A honvédelmi miniszter párnappal ezelőtt kelt rendeletével bizonytalan időre elhalasztotta az idej sorozást, melynek kezdete vármegegyenkben március 2-án, Kőszegen március 11-re volt kitűzve. Az országgyűlési pártok között létre jött béko folyán azonban az unjonozás alkalmasint már április közepe táján tesz megejtve. Különbösen is az unjonozás esetleges elhalasztása nem befolyásolja a bevonulás idejét, mert az unjonozás az idén is a rendes időben, október elején kezdik meg a katonai szolgálatot.

— **Hamis pénz.** Városunkban egy idő óta hamis pengő forintok vannak forgalomban. Egy uri ember a minap a vidékre küldött valami kis csekély összeget, mely között — mint később megtudta — az egyik pengő forint hamis volt. *Hacker* Samu helybeli kereskedő több ólomból készített forintoknak jutott a birtokába s ezeket be is mutatta a hatóságoknak. Az ólompenz-gyártókat a esendőrség nyomozza. Fölhoztuk az eseteket, hogy a közönség legyen óvatos az ezüst forintok átvételénél.

— **Romboló kezek.** Sokszor felszólaltunk már ama rombolások ellen, miket egyesek házak falain, fákon stb. elkövetnek. A jobb érzésű ember megbotránkozik az ilyen gaztettek felett és csodálkozik, hogy a tettéseket soha sem tudják kinyomozni. Az efféle vandalizmusnak többnyire nincsen gazdája. Fölötte egész könnyen napirendre térnek. Határtalan gonoszságról tanuszkodik most megint egy ost, mely a temetőben történt. A kerítéstől mellett álló egyik sírkerecszet rongálták meg, a jelekből itélve kívülről történt kődobálással. Ezt az esetet is bejelentettek a rendőrségnek, de annak a tett elkövetőjét megint nem sikerült kézrekerítenie.

— **Takarékpénztári közgyűlés.** A községi általános takarékpénztár ma, február 26-án délelőtt 10 órakor saját épületében évi közgyűlést tartja.

— **Anyakönyvi kivonat.** A községi anyakönyvi hivatalban az utóbbi időben a következő születési, házassági és halálozási eseteket jegyezték be.

Születés.

Február 14-én *Ruisz* István és neje *Sági* *Julia* leánya *Julia*, róm. kath. vallásu.

Február 16-án *Feucht* Józsefnek *Gober* *Francois*-kától született természetes fiu-gyermek. *Antal*, róm. kath. vallásu.

Február 17-én *Randweg* *Konrad* és neje *Iker* *Fáni* leánya *Margit*, róm. kath. vallásu.

Február 18-án *Heisz* József és neje *Ritz* *Katalin* fia, *István*, róm. kath. vallásu.

Február 20-án *Steininger* *Sándor* és neje *Weigl* *Ágnes* fia *Jenő*, róm. kath. vallásu.

Házasság.

Február 18-án *Nemeth* *Sándor*, róm. kath. földműves és *Naisz* *Katalin* róm. kath. vallásu.

Február 20-án *Schwarz* *József* róm. kath., cipész-mester és *Riba* *Teréz*, róm. kath.

Február 20-án *Seybold* *Lajos*, ág. hitvallásu, gazdasági intéző *Pusztalappán* és *Seybold* *Anna*, ág. hitvallásu.

Halálozás.

Február 19-én *Nemeth* *Erzsébet*, róm. kath., 9 hónapos, görvélkyör.

Február 23-án *Pautnscheck* *Ede*, róm. kath., 5 hónapos, rangódiós.

— **Plebánia adományozása.** *Dr. Esterházy* *Miklós* hercege mint kegyur a közhalmi megüresedett plebánia *Mersits* *János* szabad bárandi segédtelkeszt mutatta be.

— **Ingatlanok forgalma.** A múlt hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi nyírás alá: *Schwahofer* *Terézia* után az 1036, 1037, 4596, 1439, (5561-5563.), 223/a. (2359-2360/a) 2509, (2363-2364/a), 2401/c, 2458/a, 2476/a, (2480-2481/b) (4478-4479/c), 4564, 2918, 1762, 2957, 2986, (4622-4622), 2380, 2396, (2357-2359), 2429, (2381-2382/a), h.z. 606. sz. házból öt illeltő rész ifj. *Schwahofer* *Samu*, *Karolina*, *Katalin*, *Zuzsánna* és *Lajos* javára 330 ftt átvétel árban; örög *Schwahofer* *Samu* után az öt illeltő részre és pedig a 2986, 2509, (4621-4622), (2381-2382/a,c), hsz. ifj. *Schwahofer* *József* javára, a (2363-2364/a), 2396, 1439, 2918, 2380/a hsz. *Schwahofer* *Karolina* javára, — a 2239. (2359-2360), (2357, 2858), 3000, (2381-2382/a,d) hsz. *Schwahofer* *Zuzsánna* javára; a (2357-2358), (2359-2360/a), 2957, 2476/a, 2380/b, (2381-2382/a/a) hsz. *Schwahofer* *Lajos* javára; özv. *Haiszán* *Martonne* után a (7127-7128/a) hsz. szőlő *Kuntner* *József* és neje javára 400 ftt vételárban; özv. *Kappel* *Samuélné*, *Kappel* *Mária*, *Terézia* s *Katalin* után a 7210. hsz. *Aufschläger* *Erzsébet* javára 415 ftt vételárban.

Irodalom és művészet.

— **A Divat Ujság** hatodik évének 3-dik száma a szokásos du tartalommal megjelent. Rendkívül gazdaságu nyolcoldaldas folappján a legújabb divatot számos képpel, bő magyarázattal ismerteti, a mit megkönnyit s kétéoldalos szabásmintáit. Szines divatképe hónaponkiut a

legremekőbb öltözékeket ábrázolja, míg kézimunka-mel-lékleten az egy-szerűtlő egészen a pompásig való kézi-munka-magyarázatokat hozza oly könnyen megérthető modorban, hogy az ma már számos leányiskola tanító lapjává vált. E mellett olvasói mulattatásáról sem feledkezik meg. A minden számhoz mellékelt szórakoztató kedves novellák, háztartási tudnivalók és egyéb jó tanácsok tolik ki. A hónaponként kétszer megjelenő *Divat Ujság* nagyon olcsó. Postán való szállítással negyedévenként 1 ftt 10 kr. Megrendelhető a kiadóhivatalban *Budapest*, VIII. *Röck* *Szilárd*-utca 4. sz.

— **Jóslás a kézből.** Szenczeziós irodalmi esemény az a munka, a mely most hagyta el a fővárosban a sajtót. Ifj. *Lónyai* *Sándorné*, *Lónyai* *Sándor* orsz. képviselő neje, akinek megjelenése az irodalomban méltó feltűnést keltett, ez alatt a czim alatt nagybecsű művet irt. A *Jóslás a kézből* a kéz vonásaiból von le következtetéseket a szívre, a jellemre, a gondolkodásra, szóval az emberre. Hisz a kéz — mit a manka szerzője elmondja — minden időben az erő s a hatalom szimbóluma volt; a régielnek a közvetítő az ember s az ég, a föld s az alvilági lelkek között. A tudomány is régi: a chaldeusok s a heberok, akik misztikus s érzékfeletti tanokert rajongtak, már hajdanán megbecsülték az értéket. Ez a mű tárgya, a mely még a frenológia, a graphológia, a fiziognómia s más misztikus tudományról is tartalmaz frappánsan eredeti, szellemes ötleteket. Szóval olyan „chef d'oeuvre” az egész kötet, melyet tán csak az izlés megfinomodott kiváltságosainak szabadna a kezébe adni. . . . Az a mód pedig, melylyel ifj. *Lónyai* *Sándorné* az anyagát feidolgozza, egyszerűen elragadó. Az elvont, sokszor hypertranszcendentális ideák közül csakugy szikráznak a merész ötletek, a pittoreszk megjegyzések, az édesen graciózus sáhajok, melyekből kimosolyog az aszonyi lélek minden varázsa. Néha mintha kisére hamiskas volna a komolykodás, de általánosságban a meggyőződésének ad benne kifejezést. Az egész munka finom kedves filozofisáival olyan exotikus hatása, akár csak egy régi, aranyos díszű, de mégis lehetetlenül könnyű brüsszeli csipke. Különösen az a nagy siker, a mely a „*Jóslás a kézből*” című könyvet már a megjelenése első óraiban a napisajtóban követte, tájékoztatót ad az értékeiről. A „*Jóslás a kézből*” a szenczeziós műhöz méltó gonddal s fényvel a *Sachs* és *Polak* budapesti könyvkiadó özög kiadásában (VI., *Andrássy*-ut 37. sz.) került a könyvpiaozra, samentes papíron, művészeti kivitelű, szines, stilizált czimlappal, nagy 89 alakban. Kapható minden hazai könyvkereskedésben 1 ftt bolti áron.

Báli selyem 45 krtól

14 ftt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér és szines *Henneberg*-selyem 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szívos, szin és mintázatban. *Privát*-fogyasztóknak postabér és vámmentesen valamint hazhoz szállítva, — mintákat pelig postafordultával küldenek.

Henneberg *G.* selyemgyárak (a. h. k. t. v. u. l. l. i. e.) *Zilrich*ben

Magyar levelezés, Svájkba kőszoros levélbályog ragasztandó.

Egy

a legjobb karban

lévő 400□-öli nagyságu

szőlő

a *Knlchgraben* dűllőben eladó.

Értesítést *Markovits* *József* ügyvéd ad.

Üzlethelyiség-változtatása.

Alulírott tisztelettel arról értesítem a n. é. közönséget, hogy a fűtőren lévő

kékfestő-üzletemet

a városház-utczában lévő *Kehrn*-féle hásbá (*Lauringer*-féle vaskereskedés mellett) helyeztem át.

Egyuttal tudatom, hogy az igényeknek megfelelő

vegyézeteti mosó-intézetet

nyitottam és kékfestő áruim mellett e szakmába vágó czikkeket a legszebben és legolcsóbban készítem.

Továbbra is kérve a nagyérdemű közönség bizalmát, vagyok

teljes tisztelettel
Miletits *István*,

kékfestő és mosó-intézet-tulajdonos
Kőszegen.

A közzei takarékpénztár mérlege 1898. évi december 31-én.

Könyv- lapszám	VAGYON	Osztrák érték		Könyv- lapszám	TEHER	Osztrák érték	
		frt	kr			frt	kr
2	Pénztári készlet 1898-ik évi december 31-én	34,530	70	24	Részvénytőke	120,000	
20	A két ház értéke	32,000		51	Részvénytőke-tartalékalap	120,000	
3	160,800.— frt 4% magyar földterhelment, kötvény	154,368		25	Tartalékalap: állása 1897. decz 31-én	frt 62,228.97	
4	48,650.— " 4 1/2% " italm. jog-kárt.	48,650			szaporulat adómentes szelvényekből	2,812.50	65,041 47
52	100,000.— K. 4 1/2% belvárosi takarekp. záloglevél	50,000		61	Nyugdíjalap	49,673	29
6	229 drb. Közseg-Szombitelyi vasuti elsőbb. részv.	21,755		29	Realiskolai alap	10,000	
7	Leszámitolt értékpapírok	80,073	16	29	Az értékpapírok külön tartalékalapja	33,433	96
8	Tartalékalap:			31	A tisztviselők óvadéka	7,390	
	55,000.— K. 4 1/2% belvárosi takarekp. záloglevél 100.— frt 27,500.—			30	Közseg sz. kir. város illetménye	72	69
	75,000.— K. 4 1/2% országos központi takarekpénztári záloglevél 100.— " 37,500.—	65,000		59	4% betétek és tőkésített kamatok	4,913.712	96
55	Kölcsönök	4,432,875	66	60	Árva	111,002	19
11	Előlegek	109,262	35	62	Lotétek	1,242	39
57	Váltók	174,054	60	36	10% adó az 1898-ik évi decz. 31-én tőkésített kamatok után	9,806	43
54	Különböző pénztézetnél elhelyezett összeg	241,993	17	37	Jóesély és közhasznú célokra szánt összeg maradéka	266	2
14	Nyugdíjalap értékpapirjai és pedig:			39	Előre fizetett lakbér	141	66
	800.— frt 1860-as sorjegy			23	1899-ik évre előre fizetett kamatok és illeték:		
	46,300.— " 4 1/2% magy. italm. jog-kárt. kötvény				Váltók után	frt 1,839.68	
	2,500.— " 5000.— K. 4 1/2% országos központi takarekpénztári záloglevél				Kölcsönök után	37,879.8	
	1,000.— " 4 1/2% egyesült budapesti fővárosi takarekpénztári záloglevél	49,257	60		Előlegek után	1,458.58	
15	Realiskolai alap	10,009			Értékpapírok után	13.35	
16	A tisztviselők által letett óvadék és a távbeszélő vezeték óvadéka	7,400			Illetékek	4,464.59	45.655 28
58	Nyomatványok	230		40	1897-ik évi nyeresemény áthozat	4,229	93
23	Hátralékos kamatok 1898-ik évi december 31-én:			41	1898-ik " tiszta nyeresemény	69,436	48
	Kölcsönök után	frt 45,463.58					
	Előlegek	2,181.43					
	Értékpapírok után	2,009.50	49,654 51				
	Összesen	5,561,104	75		Összesen	5,561,104	75

Közseg, 1898. évi december 31-én.

Freyler Lajos sk.,
pénztárnok.

Pötzberger Károly sk.,
elnök.

Wölfel Vilmos sk.,
könyvelő.

Jelen üzleti kimutatást és mérleget a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk, pontosan megvizsgáltuk és a legnagyobb rendben találtuk.

Közseg, 1899. február hó 2-án

A felügyelő bizottság:

Czeka Gusztav sk.,

Michaells Izidor sk.,

Waisbecker Ede sk.,

Homoki szőlőtelepítőknek igen fontos.

A czég 17 év óta áll fenn — most már az országon kívül is elterjedt a híre, amennyiben már sok német és vadonca csemetét szállít Horvát-, Slavonország, Bosznia, Cseh-, Morvaország, Galiczia, Bukovina, Stájerország, Alsó- és Felső-Ausztria, valamint Szerbia, Bulgária, Románia és Németország részére. Nemesfa-állománya ezuttal 500,000 drb; vadonca-állománya 8 millió. A czég évenként 4500-5000 rendlőnek küld szállítmányokat. A gyümölcsfa-iskola teljesen homoktalajon létezik a **homoki szőlőtelepítőknek kiveses háza**

azért, mert mint tudva van, a homoktalajból kikerült fa a homokföldben éppen úgy, mint az agyagos, kövecses talajban, nemkülönbön a lapos és mag- (hegyes) fekvésnél mindig biztonságban erőd meg és fejlődik, mint az, mely agyagos iszaplerakodásu vagy túlságosan kőverített talajban állították elő. A gyümölcsfajok boldogult Berecki Káta mező-kovácházi hírneves telepéről valók. Ugy magasderék, valamint törpe csemetek megrendelhetők korte, alma, szilva, ősi barack, kajszin-barack, cseresznye, meggy, lasponya, birs, díó és sporból. Az 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű, fajhiteles, igen szép csemetek darabja azok erőssége szerint 15 krtól 40 krig. A 4-5 éves igen erős koronás sorfák díja 45-60 kr. Nagyban vételnél az árak külön megállapodás tárgyát képezik. Fentirt gyümölcsfajokból 1-2-3-4 éves, gazdag gyökerű vadonca 1000-é azok erőssége szerint 5 frt 85 krtól 19 frtig terjed. Nagyobb vételnél 5-10-15% engedmény. — Levél-csim:

UNGHVRI LÁSZLÓ gyümölcsfa-iskolája, Czeplédén.
!! Tessék árjegyzéket kérni !!

Egy hurutszer sem mulja fölül a **Kaiser-féle mell-cukorkát.**
Maláta-készülék ezukorral kemény alakban.
2360 Közjegyződleg hitelesített bizonyítvány érőttük meg a biztos hatást köhögés rekedtség, és nyálkásodásnál.
Egy csomag ára 10 és 20 kr.
Biztos eredményt nyújtanak az általánoson jónak talált **Kaiser-féle pfeffermüncz-cukorkák** etvagytalanságnál és gyomorhajóknál.
Egy csomag ára 20 kr.
Kapható Közsegem: **Jánosa Gyula** urnál.

Nyilatkozat.
Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba. E miatt kötelességemnek tartom, egyrészt a **tájékoztatásul**, másrészt a **magszükségletüket** nálam bevasárló kereskedők érdekeinek **megvédése**ül kijelenteni, hogy a vidéki ismétlőadónál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban **czégemtől származóknak**, melyek vagy **az én ólomzárammal,** vagy egy álló **medvét jelképező** törvényszékileg bejegyzett védjeggyemmel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.
Mauthner Ödön,
osász. és kir. udvari szállító
m a g n a g y k e r e s k e d ő s
Bndapost, VI. Andrásy-út 23. sz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment Capsici comp.
Ezen hírneves házi-orvosság az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító befőrástólként alkalmazották községnyel, csuszál, tag-szagát: az el meghalásuknál és az orvosok által bedörzsölésükre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyaktorta Horgony-Liniment elnevezése alatt, nem titkos szer, hanem igazi sepaasárú házi-orvosság, melynek egy házi-orvosságban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerertár Budapest. Bővítésére alkalmasul igen óvatossá l-gyünk, mert több kisebbrtokú óránsat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggeljesen nézzel mint nem valódi utánra vissza.
RICHTER F. AD. és társ. és ktr. udvari szállító, RUDOLSTADT.

Kwizda 4 arany 18 ezüst 1 érem.
Fluidja 30 tisztelteti-és elismerő okirat.
kigyó jegy.
Régi jóhírű diaetikus cosmeticus szer (bedörzsölésre) az emberi test izmainak és inainak erősítésére
1/2 palack ára 1 frt.
Csakis a fenti védjegyes a valódi, kapható minden gyógyszerertárban
Főraktár: **Kreisapotheke, Kornenburg** (Bécs mellett.)
turista fluid.
Eredményesen használva turisták, kerékpárosok és lovaglókat által nagyobb túrák utáni erősítőre és erőgyújtásra.
1/2 palack ára 60 kr.